

Debat: Duiding verkiezingsuitslag

Korte omschrijving werkvorm:

Leerlingen 'duiden' de verkiezingsuitslag voor hun gemeente met behulp van enkele vragen en situaties. Wat maakt volgens de leerlingen dat een politieke partij gewonnen heeft of juist verloren? Is het inhoud, strategie of vorm? U kiest enkele vragen/situaties uit om plenair met de klas te bespreken. De leerlingen gaan met elkaar in debat over de mogelijke verklaringen.

Leerdoel:

- De leerlingen analyseren de verkiezingsuitslag.
- De leerlingen leren dat er (meestal) geen eenduidige verklaring te geven is. De verkiezingsuitslag is afhankelijk van vele factoren.

Duur:

ca. 40 minuten

Vorbereiding:

- Bekijk de verkiezingsuitslag van uw gemeente en beantwoord zelf vast de oriënterende vragen. De gemiddelde opkomst bij deze verkiezingen was 53,8%.
- Schrijf de politieke partijen op die in uw gemeente een of meerdere zetels hebben gewonnen. U wijst elk duo een politieke partij toe bij het uitdelen van de opdracht.
- Markeer iedere hoek van het lokaal met een letter: A, B, C, of D.

Handleiding:

1. Leg de leerlingen uit dat zij de verkiezingsuitslag gaan 'duiden'. Dat wil zeggen dat ze een verklaring gaan zoeken voor de uitslag. De leerlingen beantwoorden in tweetallen eerst vijf oriënterende vragen. Bespreek na enkele minuten de antwoorden.
2. Deel de opdracht 'Verkiezingsuitslag duiden' uit en wijs voor vraag 6 ieder duo een politieke partij toe die in de raad komt. Geef de leerlingen ongeveer 15 minuten om de opdracht te maken. Ze mogen hun smartphone gebruiken om gegevens op te zoeken.
3. Laat de uitslagen van de verkiezingen zien op uw digibord, terwijl de leerlingen de opdracht maken. Loop regelmatig langs bij uw leerlingen. Benadruk dat er geen goede of foute antwoorden zijn, maar dat het gaat om de argumentatie.
Uitslag: <http://nos.nl/dossier/600668-gemeenteraadsverkiezingen/tab/879/uitslagen/>.
4. Kies enkele vragen uit voor de klassikale bespreking. Doe dit door leerlingen 'met hun voeten' te laten stemmen: markeer de vier hoeken van het lokaal met A, B, C, D. Leg telkens een situatie voor, en laat ze bij de verklaring van hun voorkeur gaan staan.
5. Vraag enkele leerlingen om hun keuze uit te leggen. Andere leerlingen mogen daar op reageren. Zo ontstaat er een debat.
NB: Laat leerlingen eerst een van de vier verklaringen kiezen. Later in het debat geeft u de ruimte aan leerlingen om hun keuze eventueel te nuanceren of een nieuwe verklaring in te brengen.

Let op: de verklaringen in deze werkvorm zijn geen wetenschappelijke verklaringen, maar populaire verklaringen die je overal op straat kunt horen.

Oriënterende vragen

1. Hoeveel zetels worden er in jullie gemeente verdeeld?

2. Bekijk de verkiezingsuitslag op de website van de NOS (<http://nos.nl/dossier/600668-gemeenteraadsverkiezingen/tab/879/uitslagen/>). Wie heeft de meeste stemmen gekregen in jullie gemeente? Op hoeveel zetels kan deze partij rekenen in de gemeenteraad?

3. Welke partij heeft vooral winst geboekt ten opzichte van de vorige verkiezingen in 2010? En welke partij heeft vooral verlies geboekt ten opzichte van de vorige verkiezingen in 2010?

4. Hoeveel procent van de kiezers is in jullie gemeente op komen dagen? Is dit meer of minder dan de gemiddelde opkomst?

5. De lokale partijen hebben bijna een derde van de stemmen weten binnen te halen bij deze verkiezingen. Hoe hebben de lokale politieke partijen het gedaan in jullie gemeente?

Opdracht: Verkiezingsuitslag duiden

1. De [.....] is de grootste partij geworden in gemeente [.....]. Deze partij heeft haar populariteit te danken aan:

- a. het verkiezingsprogramma
- b. het imago van de partij op landelijk niveau
- c. politieke blunders van andere politieke partijen
- d. strategische stemmen

Toelichting:

.....

2. De partij met de grootste winst ten opzichte van 2010 is [.....]. Deze partij heeft de winst vooral te danken aan:

- a. hun goede inhoudelijke programma
- b. het imago van de partij op landelijk niveau
- c. het negatieve berichtgeving over andere politieke partijen
- d. de strategische stemmers

Toelichting:

.....

3. De lokale partijen hebben het relatief goed/slecht (omcirkel jullie keuze) gedaan in deze verkiezingen. Dit komt doordat:

- a. de lokale partijen zich richten op één (of enkele) lokale onderwerpen.
- b. de lokale partijen weinig media-aandacht hebben gehad.
- c. de lijsttrekker op lokaal niveau veel bekendheid geniet.
- d. de lokale partijen weinig kans maken om in het college van B en W te komen.

Toelichting:

.....

4. De partij [.....] heeft flink veel zetels verloren. Het verlies bij deze partij komt doordat:

- a. de partij het landelijk niet goed doet.
- b. de partij in de vorige periode in het college zat en weinig heeft bereikt.
- c. er door veel kiezers strategisch is gestemd op een andere partij.
- d. de partij een aantal keer negatief in de media is verschenen.

Toelichting:

.....

5. Een nieuwe partij die voor de eerste keer een zetel heeft gehaald in de gemeenteraad is [.....]. Verklaar de opkomst van deze partij.

- a. Deze partij spreekt een nieuwe, groeiende kiezersgroep aan.

- b. Veel kiezers zijn ontevreden over een andere partij en deze partij biedt een goed alternatief.
- c. Andere politieke partijen hebben in hun programma te weinig aandacht voor het onderwerp waar deze partij zich mee profileert.
- d. Het inhoudelijk programma van deze partij is heel vernieuwend en sterk.

Toelichting:
.....

Jullie hebben van je docent een politieke partij toegewezen gekregen. Vul hieronder op de stippellijnen de naam van de partij in en verzin een eigen stelling over die partij, met mogelijke verklaringen.

6. Partij [.....]
.....
.....

- a.
.....
- b.
.....
- c.
.....
- d.
.....